

Najczęściej zadawane pytania do regulaminu konkursu nr POWR.04.03.00-IP.07.00-001/16 na funkcjonowanie sieci współpracy w obszarze wsparcia EFS, umożliwiających wymianę doświadczeń i wzajemne uczenie się.

Strona | 1

Data opracowania odpowiedzi: 11 marca 2016 r.

I. SPECYFIKA KONKURSU

1. Co jest rozumiane pod definicją sieci? Czy należy wpisać jakąś określoną minimalną liczbę podmiotów we wniosku?

ODP: Wymagania kryterium dotyczą minimalnej liczby partnerów ponadnarodowych (przynajmniej jeden), niemniej projektodawca może realizować projekt w szerszym partnerstwie ponadnarodowym. W zależności od potrzeb projektu i wypracowywanego rozwiązania należy ustalić liczbę partnerów członków sieci.

Wszyscy partnerzy wskazani są już na etapie składania wniosku i nie rozszerza się ich liczby w trakcie realizacji projektu. Projekt cały czas realizowany jest w ramach partnerów sieci zdefiniowanej na etapie składania wniosku.

2. Jeżeli sieć istnieje przed złożeniem wniosku (np. 10-16 podmiotów), to czy wszystkie te podmioty powinny stworzyć formalne partnerstwo celem złożenia wniosku (co byłoby potem trudne biurokratycznie w realizacji)?

ODP: W przypadku wybrania do realizacji opcji rozwijania i wspierania już istniejącej sieci należy pamiętać, że sieć w projekcie muszą tworzyć wszystkie podmioty pochodzące z już istniejącej sieci. W przypadku dużych sieci, w ramach których tylko wybrane podmioty zainteresowane są pracą nad nowym problemem w ramach projektu sugeruje się stworzenie nowej mniejszej sieci zgodnie z potrzebami projektu.

3. Jak ma wyglądać rekrutacja do projektu w przypadku jeśli grupą docelową są członkowie sieci – pracownicy/członkowie instytucji partnerskich i wnioskodawcy?

ODP: Sposób rekrutacji należy opisać uwzględniając planowane działania informacyjno-promocyjne, procedurę rekrutacyjną, ewentualny dodatkowy nabór, selekcję uczestników projektu oraz katalog dostępnych i przejrzystych kryteriów rekrutacji ze wskazaniem sposobu, w jaki w ramach rekrutacji została uwzględniona zasada równych szans i niedyskryminacji (w tym zasada dostępności dla osób z niepełnosprawnościami), a także zasada równości szans kobiet i mężczyzn (patrz Instrukcja do standardu minimum...). W przypadku gdy projekt kierowany jest do osób, niezbędne jest opisanie we wniosku sposobu prowadzenia rekrutacji uwzględniającej możliwość dotarcia do informacji o projekcie i oferowanym w nim wsparciu do potrzeb osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Należy opisać, w jaki sposób środki przekazu, planowane do użycia przy rekrutacji, zostaną w pełni wykorzystane, tak aby zapewnić dostępność do rekrutacji, a tym samym do projektu i oferowanego w nim wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami. Należy ponadto opisać wyłączenie od tej zasady, wskazując w szczególności na brak możliwości udziału w projekcie osób z określonymi niepełnosprawnościami ze względu na charakter udzielanego wsparcia.

Opis przebiegu rekrutacji powinien być szczegółowy i obejmować wskazanie i uzasadnienie wybranych kryteriów oraz technik i metod rekrutacji, dopasowanych do grupy odbiorców oraz charakteru projektu. Kryteria rekrutacji powinny być mierzalne (np. poprzez zastosowanie odpowiednich wag punktowych za spełnienie przez uczestników określonych warunków). Szczegółowość opisu przebiegu rekrutacji może być oceniana z uwzględnieniem faktu, czy opis ten zawiera wskazanie np. czasu i miejsca rekrutacji, dokumentów, które będą wymagane na etapie rekrutacji od potencjalnych uczestników projektu, zasad tworzenia list rezerwowych potencjalnych uczestników oraz osoby odpowiedzialnej/osób odpowiedzialnych za przeprowadzenie procesu rekrutacji z ramienia wnioskodawcy (o ile wskazanie poszczególnych elementów przez wnioskodawcę jest możliwe na etapie opracowywania wniosku o dofinansowanie oraz uzasadnione charakterem projektu).

Fakt, że rekrutacja będzie uwzględniać przede wszystkim **członków sieci – pracowników/członków instytucji partnerskich i wnioskodawcy tworzących sieć nie oznacza, że nie należy zamieścić charakterystyki tych osób zgodnie z ww. informacjami.**

4. Czy Kryterium dostępu nr 2 „Wniosek o dofinansowanie zawiera koncepcję/opis wdrożenia rozwiązania wypracowanego we współpracy ponadnarodowej do praktyki, w tym po zakończeniu realizacji” zostanie uznane za spełnione, jeżeli Partnerstwo w projekcie będzie złożone z Beneficjenta

krajowego i Partnera zagranicznego (dwupodmiotowe), a wdrożenie wypracowanych rozwiązań zostanie wdrożone u Beneficjenta (w jednym podmiocie)?

ODP: Tak, należy pamiętać, że wdrożenie rozwiązania musi nastąpić w Polsce, w tym przynajmniej jedno w podmiocie, który jest członkiem sieci, i że sieć musi się składać z co najmniej dwóch członków, z których jeden jest partnerem zagranicznym.

5. Obligatoryjny wskaźnik rezultatu bezpośredniego w konkursie brzmi: „liczba instytucji, które wdrożyły nowe rozwiązania dzięki współpracy z partnerem zagranicznym”. Wskaźnik „mierzy liczbę instytucji, które dzięki współpracy z partnerami zagranicznymi w programie wdrożyły nowe rozwiązania”.

Jednocześnie poprzez instytucję należy rozumieć „podmiot prywatny lub publiczny (w tym beneficjent i partnerzy krajowi, którzy nawiązali współpracę ponadnarodową, liczeni oddzielnie) (...)”. Dodatkowo zgodnie z zapisami Regulaminu Konkursu „rozwiązanie musi zostać wdrożone przez przynajmniej 1 podmiot krajowy będący członkiem sieci (beneficjenta lub partnera), zgodnie z założeniami wniosku, najpóźniej na dzień zakończenia projektu.

Pytania:

a) czy Beneficjenta, który wdroży wypracowane rozwiązanie/a, należy ujmować w ww. wskaźniku i jego wartość wyniesie wtedy „1”?

b) czy we wskaźniku należy również uwzględnić podmioty, które mogłyby ewentualnie wdrożyć nowe rozwiązania, a które nie tworzą partnerstwa w projekcie?

c) jeżeli na etapie opracowywania wniosku nie jest możliwym precyzyjne określenie liczby takich podmiotów, to czy można przyjąć, że rozwiązania wdroży Beneficjent krajowy i nie wykazywać innych instytucji (wartość wskaźnika wyniosłaby wówczas „1”)?

ODP: We wskaźniku dotyczącym liczby instytucji, które wdrożą rozwiązanie należy uwzględnić wszystkich podmioty, które w ramach projektu wdrożą nowe rozwiązanie. Rozwiązanie obowiązkowo musi wdrożyć podmiot krajowy będący członkiem sieci. Wdrożyć mogą je również inne podmioty, ale musi to być przewidziane we wniosku, jeśli więc na etapie przygotowywania wniosku nie ma informacji o innych

podmiotach, które wdrożą rozwiązanie, nie należy ich uwzględniać we wniosku. Trzeba ustalić optymalną wartość wskaźnika, najbardziej realną do uzyskania.

6. Czy Partner ponadnarodowy jest zobligowany do podpisania wniosku w punkcie VIII. OŚWIADCZENIA?

ODP: Partner ponadnarodowy nie podpisuje wniosku, podpisuje list intencyjny który jest załącznikiem do wniosku. Wniosek podpisuje Lider i wszyscy partnerzy krajowi.

7. Zgodnie z regulaminem konkursu "proponowane w projekcie rozwiązanie powinno mieć szerszy wymiar i skalę oddziaływania i, jako bardziej uniwersalne, powinno charakteryzować się określonym stopniem możliwego rozprzestrzenienia (dyfuzji), które oprócz wdrożenia w danej instytucji ma potencjał do zastosowania w innych jednostkach, regionach, a nawet krajach (naśladownictwo, adaptacja)." Czy należy w projekcie wskazać liczbę instytucji (np. we wskaźnikach) które wdrożą rozwiązanie - czy wystarczy w projekcie udowodnić uniwersalność rozwiązania?

ODP: Należy wskazać obowiązkowy wskaźnik dot. liczby instytucji, które wdrożą rozwiązanie. Wdrożenie ma nastąpić w czasie realizacji projektu i być potwierdzone odpowiednią decyzją podmiotu, który wdraża rozwiązanie. Samo udowodnienie uniwersalności rozwiązania nie będzie wystarczające.

8. W jaki sposób i w którym momencie realizacji projektu przygotować rekomendacje do stosowania nowego rozwiązania i czy jest możliwa modyfikacja wdrożenia?

ODP: Charakter projektu sieciowego wskazuje, że nie jest dopuszczalna faza testowania a tylko wdrożenie rozwiązania do praktyki. Oznacza to, że rozwiązanie wypracowane w projekcie musi zostać bezpośrednio wdrożone do praktyki wraz z wypracowaniem instrukcji i rekomendacji dla podmiotów, które wdrożą i będą stosować rozwiązanie, aby ich trwałość i skuteczność była wyższa. Instrukcja i rekomendacje mają stanowić jeden zbiorczy materiał, obejmujący zarówno część

zawierającą praktyczne wskazówki konieczne do wdrożenia rozwiązania (instrukcja), jak również opis warunków niezbędnych do długotrwałego korzystania z produktu (rekomendacje).

Rekomendacje mogą zostać przygotowane zarówno **przed** wdrożeniem/zaimplementowaniem rozwiązania do praktyki, jak również w trakcie jego **wdrażania (tj. podczas użytkowania rozwiązania w praktyce w okresie realizacji projektu)**. Po rozpoczęciu stosowania nowego rozwiązania, Wnioskodawca może stwierdzić, że potrzebuje jeszcze opinii i rekomendacji ze strony osób/podmiotów stosujących rozwiązanie, aby udoskonalić opis sposobu korzystania z niego. Np. pracownicy danej instytucji, w której zostało wdrożone rozwiązanie, po 3 miesiącach jego użytkowania, mogą stwierdzić, że potrzebują dłuższego przeszkolenia z zakresu np. narzędzia informatycznego; mogą stwierdzić, że nowe rozwiązanie bardziej efektywnie stosują osoby, które posiadają np.: umiejętności w obsłudze określonych programów komputerowych, aplikacji, itp. Jeśli takie pozyskanie dodatkowych danych, już po rozpoczęciu stosowania nowego rozwiązania, wpłynie na skuteczność jego stosowania i poprawi jakość rekomendacji, jest to działanie dozwolone oraz pożądane.

W tym kontekście należy jednak zwrócić uwagę na różnicę pomiędzy testowaniem, które jako odrębna faza zostało dopuszczone w ramach konkursu na projekty z komponentem ponadnarodowym realizowane poza Common Framework, a modyfikacjami dopuszczanymi w projektach dotyczących sieci współpracy, które realizowane będą w ramach niniejszego konkursu.

Modyfikacje wprowadzane w rozwiązaniu wypracowywanym w ramach projektu sieciowego - biorąc pod uwagę, że nie przewiduje się tutaj fazy testowania - mogą wpłynąć **wyłącznie na sposób korzystania z tego rozwiązania, tzn. dopuszcza się tylko zmodyfikowanie praktycznego sposobu wdrożenia/użytkowania rozwiązania. W przypadku projektów, w których dopuszczone było testowanie możliwe było natomiast wprowadzenie do rozwiązania zmian polegających na zmodyfikowaniu samego rozwiązania!**

9. Co jest istotą projektu sieciowego?

ODP: Zgodnie z Regulaminem konkursu, główne wsparcie w ramach projektu sieciowego skupia się na podmiotach tworzących sieć. Udzielanie sobie wsparcia w ramach projektu sieciowego polega więc przede wszystkim na wymianie doświadczeń, informacji, dobrych praktyk, wzajemnym uczeniu się, pomiędzy podmiotami tworzącymi sieć, w celu poprawy efektywności realizacji działań na rzecz rozwiązywania wspólnych problemów i/lub w celu usprawnienia i poprawy jakości funkcjonowania danej/yh instytucji.

Przez **cały okres realizacji** projektu podmioty tworzące sieć wspólnie działają na rzecz poprawy efektywności realizacji własnych działań. Możliwe są więc takie działania jak: szkolenia, wizyty studyjne, spotkania robocze, seminaria tematyczne, konferencje (tylko w kosztach pośrednich), identyfikacja dobrych praktyk, dyskusje, analizy dotyczące barier i wyzwań w określonym obszarze merytorycznym, prowadzące do wypracowania i wdrożenia nowego rozwiązania w zakresie poprawy efektywności realizacji działań na rzecz rozwiązywania wspólnych problemów i/lub w celu usprawnienia i poprawy jakości funkcjonowania danej/yh podmiotów.

Zgodnie z Regulaminem konkursu, w celu wdrożenia nowego rozwiązania do praktyki, kwalifikowalne mogą być koszty doradztwa, szkolenia, warsztatów, seminariów, spotkań, podczas których podmioty wdrażające uzyskują wiedzę na temat tego, w jaki sposób korzystać z nowego rozwiązania i jak je stosować w praktyce. W niniejszym konkursie kwalifikowalne są również wydatki związane z **faktycznym wdrożeniem** rozwiązania w danym podmiocie. Mogą to być koszty dotyczące np. przeszkolenia personelu, wyposażenia stanowiska pracy, zakupu oprogramowania, i inne w zależności od charakteru nowego rozwiązania.

Reasumując, projekty w niniejszym konkursie oraz rozwiązania wypracowane w jego ramach są ukierunkowane na usprawnienie i poprawę jakości danej instytucji będącej członkiem sieci. Oznacza to, że rozwiązania te wspierają pracowników instytucji w ich obowiązkach, natomiast jedynie pośrednio przyczyniają się do poprawy sytuacji osób korzystających z usług tych instytucji, poprzez poprawę funkcjonowania instytucji. Np. podmiot pracujący z osobami niedowidzącymi przetransferuje od partnera ponadnarodowego system rejestracji na szkolenia wspieranych osób uwzględniający specyfikę tej grupy. Nie będzie więc bezpośrednio wspierał osób niedowidzących w ramach projektu, ale poprzez wdrożenie nowego rozwiązania i przeszkolenie swoich pracowników z jego wykorzystania, będzie efektywniej realizował swoje statutowe działania na ich rzecz. Wskaźnik poprawy efektywności działania podmiotu mógłby zostać sformułowany jako np. skrócenie czasu rejestracji osób niedowidzących na szkolenia o 20% albo wzrost zadowolenia osób niedowidzących ze sposobu rejestracji o 20%. Wskaźnik taki odnosi się do osób wspieranych przez podmiot tworzący sieć, jednak nie wymaga ponoszenia wydatków na rzecz tej grupy w ramach projektu.

Z tego powodu w ramach niniejszego konkursu, co do zasady kwalifikowane będą przede wszystkim wydatki dotyczące podmiotu wdrażającego, a nie osób korzystających z usług tych podmiotów

W jaki sposób zaplanować wdrożenie nowego rozwiązania w kontekście obowiązkowych wskaźników oraz trwałości rezultatów projektu i jej kontroli po zakończeniu projektu?

Strona | 7

Zgodnie z Regulaminem konkursu nr POWR.04.03.00-IP.07-00-001/16 **wdrożenie nowego rozwiązania** do praktyki stanowi kryterium dostępu oraz definiowane jest jako wykorzystywanie w praktyce nowego instrumentu/narzędzia/podejścia będącego przedmiotem projektu, **zgodnie z założeniami projektu określonymi we wniosku o dofinansowanie.**

Wdrożenie zostanie zmierzone przy pomocy obowiązkowego w konkursie **wskaźnika rezultatu bezpośredniego**: liczba instytucji, które wdrożyły nowe rozwiązania dzięki współpracy z partnerem zagranicznym. Momentem pomiaru tego wskaźnika jest podjęcie decyzji odpowiedniego organu – np. w formie uchwały – odnośnie do włączenia nowego rozwiązania w praktykę funkcjonowania. Forma decyzji jest zależna od specyfiki instytucji oraz samego rozwiązania i powinna zostać określona we wniosku o dofinansowanie projektu. **Po podjęciu decyzji o wdrożeniu, w ramach projektu powinno nastąpić bezpośrednio wdrożenie rozwiązania w praktykę funkcjonowania danej instytucji.** W związku z tym, w niniejszym konkursie kwalifikowalne są wydatki związane z faktycznym wdrożeniem rozwiązania w danym podmiocie. Mogą to być koszty dotyczące np. przeszkolenia personelu, doposażenia stanowiska pracy, zakupu oprogramowania, i inne w zależności od charakteru nowego rozwiązania. Wszystkie podejmowane w projekcie działania muszą być zgodne z koncepcją wdrożenia nowego rozwiązania opisaną we wniosku o dofinansowanie. Wymagania odnośnie do koncepcji wdrożenia nowego rozwiązania zostały szerzej opisane w podrozdziale 2.2 Regulaminu konkursu (kryterium nr 8).

Ponadto, o efektach wdrożenia świadczyć będzie osiągnięcie obowiązkowego w niniejszym konkursie **wskaźnika rezultatu bezpośredniego** obrazującego osiągnięcie celu związanego z poprawą efektywności realizacji działań na rzecz rozwiązywania wspólnych problemów i/lub w celu usprawnienia i poprawy jakości funkcjonowania danej/ych instytucji. Wskaźnik poprawy efektywności działania podmiotu, który wdrożył nowe rozwiązanie, można sformułować jako np. skrócenie czasu obsługi osób korzystających z usług podmiotu o 40%, zwiększenie kompetencji i umiejętności pracowników podmiotu o 60%, wzrost zadowolenia osób korzystających z usług świadczonych przez podmioty o 50%, itp. Poprawa efektywności działania podmiotu będzie zależała także od charakteru nowego rozwiązania. Zgodnie z wymogami Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie

dla każdego wskaźnika, w tym wskaźnika poprawy efektywności działania, należy określić, w jaki sposób i na jakiej podstawie mierzony będzie dany wskaźnik poprzez ustalenie źródła danych do pomiaru wskaźnika oraz sposobu pomiaru. Np. jeśli wskaźnikiem będzie zwiększenie kompetencji i umiejętności pracowników podmiotu, spełnienie wymogów Instrukcji może brzmieć „wskaźnik będzie monitorowany przez kierownika projektu; zostanie osiągnięty jeśli u min. 90% pracowników nastąpi o min. 60%. zwiększenie kompetencji w teście wiedzy a pomiar kompetencji potwierdzi poprawę kompetencji „miękkich”, badanie ankietowe bezpośrednio przed rozpoczęciem udziału we wsparciu oraz miesiąc po jego zakończeniu”.

Trwałość rezultatów projektu należy opisać zgodnie z wymaganiami Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach PO WER, wersja 1.2. W przypadku projektów, w ramach których tworzone są platformy i inne narzędzia IT, CPE wymaga, aby minimalna trwałość rezultatu wyniosła co najmniej 2 lata od zakończenia realizacji projektu, co potwierdzone musi być wskazanym we wniosku o dofinansowanie wskaźnikiem rezultatu długoterminowego. W pozostałych przypadkach wnioskodawca samodzielnie określa termin zachowania trwałości rezultatu we wniosku o dofinansowanie.

Jeśli chodzi o kontrolę trwałości rezultatów, to będzie ona prowadzona zgodnie z Wytycznymi w zakresie kontroli dla PO WER 2014-2020. Zakończenie realizacji projektu i jego rozliczenie na podstawie osiągnięcia wskaźników, nie wyklucza możliwości przeprowadzenia kontroli w okresie wskazanym w umowie o dofinansowanie oraz prowadzenia procedur związanych z odzyskiwaniem wydatków niekwalifikowanych. Kontrole po zakończeniu realizacji projektu w ramach PO WER 2014-2020 obejmują głównie kontrole trwałości rezultatów. Kontrole trwałości rezultatów dotyczą weryfikacji utrzymania wskaźników realizacji celów szczegółowych PO WER i obejmują projekty, w których wymóg utrzymania trwałości został określony we wniosku o dofinansowanie. Kontrola taka prowadzona jest w okresie trwałości wskazanym we wniosku o dofinansowanie i obejmuje weryfikację wywiązania się z wymogu utrzymania rezultatów i/lub produktów osiągniętych/wytworzonych w momencie jego realizacji. W trakcie kontroli trwałości rezultatów badana jest także dostępność trwałych produktów projektu dla osób z niepełnosprawnościami. Kontrola trwałości rezultatów przybiera zazwyczaj formę kontroli na miejscu i może być realizowana w siedzibie beneficjenta lub w miejscu realizacji projektu. Kontrola taka może zostać przeprowadzona w zadeklarowanym okresie trwałości rezultatów projektu, wskazanym przez wnioskodawcę we wniosku o dofinansowanie.

Więcej szczegółów dotyczących wymagań w zakresie kontroli, w tym kontroli trwałości, CPE przedstawi beneficjentom po podpisaniu umów o dofinansowanie projektów.

Reasumując, fakt ustalenia momentu pomiaru wskaźnika na etapie podjęcia decyzji

o wdrożeniu nie oznacza, że z podjęciem tej decyzji kończy się realizacja projektu. Wdrożenie nowego rozwiązania do praktyki jest zasadniczym celem wszystkich projektów realizowanych w działaniu 4.3 PO WER oraz stanowi kryterium dostępu, którego niespełnienie podlega zasadzie proporcjonalności. Spełnienie kryterium wdrożenia oraz osiągnięcie potwierdzającego go wskaźnika/ów weryfikowane jest w ramach rozliczenia końcowego (na podstawie dostarczenia poświadczonych za zgodność z oryginałem kopii decyzji o wdrożeniu) oraz w ramach weryfikacji trwałości rozwiązania (na podstawie kontroli projektu na miejscu).

10. W jaki sposób należy wyłonić partnera ponadnarodowego, który jest spoza sektora finansów publicznych oraz wyłonienia partnera krajowego, który również jest spoza sektora finansów publicznych. Jakie procedury, rozporządzenia, ustawy są tutaj obowiązujące?

ODP: Wyboru partnerów do projektów ze współpracą ponadnarodową dokonuje się w oparciu o zapisy art. **33 Ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014 – 2020.** Zgodnie z zapisami tego artykułu, w celu wspólnej realizacji projektu, w zakresie określonym przez instytucję zarządzającą krajowym programem operacyjnym, może zostać utworzone partnerstwo, przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, realizujące wspólnie projekt, zwany dalej „projektem partnerskim”, na warunkach określonych w porozumieniu albo umowie o partnerstwie.

2. Podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907, z późn. zm.), dokonuje wyboru partnerów spoza sektora finansów publicznych z **zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania podmiotów**. Podmiot ten, dokonując wyboru, jest obowiązany w szczególności do:

- ✓ ogłoszenia **otwartego naboru** partnerów na swojej stronie internetowej wraz ze wskazaniem co najmniej 21-dniowego terminu na zgłaszanie się partnerów;

- ✓ uwzględnienia przy wyborze partnerów: zgodności działania potencjalnego partnera z celami partnerstwa, deklarowanego wkładu potencjalnego partnera w realizację celu partnerstwa, doświadczenia w realizacji projektów o podobnym charakterze;
- ✓ podania do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej informacji o podmiotach wybranych do pełnienia funkcji partnera.

Powyższe oznacza, że do wyboru partnerów z innych niż Polska państw w ramach **współpracy ponadnarodowej**, o której mowa w art. 10 rozporządzenia EFS, **nie stosuje** się ogłoszenia otwartego naboru partnerów, natomiast **uwzględnia się** przy wyborze partnerów: zgodność działania potencjalnego partnera z celami partnerstwa, deklarowany wkład potencjalnego partnera w realizację celu partnerstwa, doświadczenie w realizacji projektów o podobnym charakterze, a także **obowiązkowo** podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej informacji o podmiotach wybranych do pełnienia funkcji partnera.

II. KWESTIE FINANSOWE

11. Cross-finansing i koszty zakupu środków trwałych – czy łącznie ich wartość ma stanowić do 10% wartości dofinansowania? Czy każda z tych kategorii kosztów może być warta do 10% wartości dofinansowania?

ODP: Zgodnie z zapisami Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS, FS na lata 2014-2020 w projektach współfinansowanych ze środków EFS wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej lub wyższej niż 350 zł netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach cross-finansingu nie może przekroczyć łącznie 10% wydatków projektu. Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych precyzuje, iż dopuszczona wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych to nie więcej niż 5 %, a w przypadku cross-finansingu 5% wydatków kwalifikowalnych na warunkach określonych w wytycznych.

12. Czy działania promocyjne w zakresie upowszechniania rezultatów projektu i zachęcania do wdrożenia produktu poprzez udział w funkcjonującej w ramach projektu platformie internetowej oraz konferencja końcowa z udziałem partnera

zagranicznego w zakresie szerokiego przedstawienia produktu instytucjom wdrażającym jest kwalifikowanym wydatkiem w ramach konkurs.

ODP: Zgodnie z "Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020" wydatki na działania świadomościowe (m.in. kampanie informacyjno-promocyjne i różne działania upowszechniające) są niekwalifikowane.

Ponadto klasyczne działania informacyjno-promocyjne stanowią kategorie wydatków ujmowanych w kosztach pośrednich (działania informacyjno-promocyjne projektu - np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych) - s. 91 Wytycznych i dalej.

W związku z powyższym:

- działania promocyjne w zakresie upowszechniania rezultatów projektu i zachęcania do wdrożenia produktu poprzez udział w funkcjonującej w ramach projektu platformie internetowej - NIE;
- konferencja końcowa z udziałem partnera zagranicznego w zakresie szerokiego przedstawienia produktu instytucjom wdrażającym - TAK, ale w kosztach pośrednich.

13. Czy partner krajowy może ponosić koszty pośrednie, w tym koszty zarządzania projektem?

ODP: Partner krajowy może ponosić koszty pośrednie, w tym zarządzania projektem, oczywiście w ramach jednego limitu dla całego projektu.

14. Czy podwykonawstwo może być zlecone przez partnera zagranicznego?

ODP: Jeżeli partner zagraniczny będzie finansowany z budżetu PO WER obowiązują go takie same zasady jak partnera krajowego. Gdy partner zagraniczny realizuje zadanie na zasadzie wzajemności, tzn., wydatki pokrywa z własnego budżetu stosuje oczywiście zasady obowiązujące u niego. Proszę jednak pamiętać, iż są to projekty partnerskie, zatem partnerzy powinni wnieść do projektu takie zasoby kadrowe, organizacyjne, techniczne i finansowe, aby projekt mógł zostać efektywnie i racjonalnie wdrożony bez konieczności znacznego zlecenia usług merytorycznych wykonawcom zewnętrznym – stąd co do zasady ograniczenie ich wysokości do maksymalnie 30% wartości projektu. Dlatego mówiąc o powierzaniu tego typu zadań wykonawcom zewnętrznym nie może chodzić tu o powierzanie wykonawcom zewnętrznym nie będącym personelem projektu, zakupu pojedynczych towarów lub usług np. cateringowych lub hotelowych, chyba że stanowią one część zleconej usługi merytorycznej, czy angażowania personelu projektu.

15. Czy można pokrywać koszty partnera krajowego np. płacić za przejazdy, noclegi, wynagrodzenie za konsultacje? Czy wtedy będzie to refundacja, tak jak w przypadku p. zagranicznego?

ODP: Partner krajowy musi ponosić wydatki zgodnie z Wytocznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020. Proszę też pamiętać, że są to projekty partnerskie, co oznacza, że każdy z partnerów wnosi określone zasoby kadrowe, finansowe, techniczne i organizacyjne. Kwestia ponoszenia i dzielenia kosztów pomiędzy lidera i partnerów krajowych reguluje podpisywana między nimi pisemna umowa, która, zgodnie z art. 33 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów pomocy w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014 - 2020, określa m. in. sposób przekazywania dofinansowania na pokrycie kosztów ponoszonych przez poszczególnych partnerów projektu, umożliwiającą określenie kwoty dofinansowania udzielnemu każdemu z partnerów. Ponadto regulamin konkursu stanowi, że lider może przekazywać środki partnerom na finansowanie ponoszonych przez nich kosztów. Koszty te muszą wynikać z wykonania zadań określonych we wniosku. Realizacja ww. zadań nie oznacza świadczenia usług na rzecz beneficjenta. Z wymienionych przykładów nie budzi wątpliwości kwestia możliwości pokrycia kosztów przejazdów czy noclegów, natomiast w przypadku wynagrodzenia powstaje pytanie jaki jest zatem rzeczywisty (partnerski) udział partnera jeśli każe sobie płacić za konsultacje - powinien on wnieść określoną wiedzę merytoryczną i doświadczenie do projektu, w tym udzielać konsultacji czy doradztwa w zakresie powierzonych zadań - w tym celu jest włączany do projektu. Jeśli chcą Państwo płacić wynagrodzenie należy zlecić wykonanie określonych usług konsultacyjnych i nie wchodzić w partnerstwo z takim podmiotem.

W przypadku partnera krajowego, środki przekazywane są na wyodrębniony rachunek bankowy w formie zaliczki lub refundacji poniesionych kosztów, w wysokości określonej w harmonogramie płatności stanowiącym załącznik do umowy o dofinansowanie. Jak napisano powyżej, w umowie partnerskiej sposób przekazywania dofinansowania pomiędzy liderem a partnerami krajowymi musi zostać określony.

16. Koszty pośrednie są niekwalifikowalne w przypadku partnera ponadnarodowego. Czy zatem wynagrodzenie przedstawiciela partnera ponadnarodowego, zaangażowanego w organizację prac w projekcie, może być kwalifikowalne w kosztach bezpośrednich?

ODP: W przypadku projektów partnerskich obowiązuje zasada wzajemności, tzn. każdy powinien płacić za realizowane przez siebie zadania, które są przypisane do danego partnera. Jeżeli zadanie przypisane jest konkretnemu partnerowi, to on jako odpowiedzialny merytorycznie za jego realizację, powinien je ponieść. Każdy projekt

jest inny i podział oraz przypisanie zadań poszczególnym podmiotom może się różnić, bo zależy to od jego specyfiki.

IP wyraża zgodę na kwalifikowanie wydatków ponoszonych przez partnera ponadnarodowego w ramach danego projektu, o ile przynosi to korzyść dla projektu i wydatek jest niezbędny do realizacji celu projektu. Zatem we wniosku należy udowodnić, że ma to miejsce w taki sposób, aby oceniający nie miał wątpliwości, że tak naprawdę wnioskodawca proponuje zakup konkretnej usługi z zagranicy, a nie realne partnerstwo. Należy wyraźnie zaznaczyć, że w konkursie CPE realizuje się projekty partnerskie, czyli takie, gdzie partnerzy wnoszą zasoby techniczne, organizacyjne i finansowe a sytuacja finansowania działań partnerów jest wyjątkowa.

Przy kwestiach angażowania osób należy zwrócić uwagę, iż zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*, § 6.16 Koszty związane z angażowaniem personelu, pkt 13 „w przypadku projektów partnerskich nie jest dopuszczalne angażowanie jako personelu projektu pracowników partnerów przez beneficjenta i odwrotnie”. Koszty zarządzania projektem ujmowane są teraz jako koszty pośrednie, a w przypadku partnera ponadnarodowego są niekwalifikowane. Reasumując, jeśli wnioskodawca udowodni taką konieczność, jest możliwe finansowanie w ramach projektu części lub całości zadań, za których realizację odpowiada partner ponadnarodowy. Wtedy jest on zobowiązany ponosić wydatki na realizację tych zadań zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014–2020.

17. Czy koszty związane z angażowaniem personelu partnera ponadnarodowego uznaje się jako kwalifikowane jeżeli ten personel uczestniczy w realizacji poszczególnych zadań merytorycznych w projekcie?

ODP: Zgodnie z „*Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*”, § 6.16 Koszty związane z angażowaniem personelu, pkt. 13 wskazuje, iż „W przypadku projektów partnerskich nie jest dopuszczalne angażowanie jako personelu projektu pracowników partnerów przez beneficjenta i odwrotnie”. Zatem są to koszty niekwalifikowane.

19. Czy w budżecie projektu należy założyć koszty ponoszone przez partnera ponadnarodowego?

ODP: Tak, zgodnie z *Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie w ramach PO WER* „W przypadku projektów współpracy ponadnarodowej, beneficjent wskazuje wszystkie zadania w projekcie, nawet jeśli nie są one finansowane z budżetu projektu PO WER. Przy zadaniu, które nie jest finansowane z budżetu projektu należy wpisać „0”. W przypadku gdy regulamin konkursu umożliwia kwalifikowanie wydatków ponoszonych przez partnera ponadnarodowego wnioskodawca wskazuje w budżecie projektu również koszty zadań realizowanych przez partnera ponadnarodowego”.

20. Czy istnieje możliwość finansowania działań partnera np. koszty związane w wizytą ekspertów partnera w Polsce może pokryć Lider?

ODP: Tak, mówią o tym zapisy „Wytucznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. Rozdział 8.10 Projekty innowacyjne i ponadnarodowe. Ponadto IZ PO WER może wyrazić zgodę na kwalifikowanie wydatków ponoszonych przez partnerów ponadnarodowych w ramach danego projektu lub grupy projektów, o ile przynosi to korzyść dla projektu i wydatek jest niezbędny do realizacji celu projektu, a możliwość oraz warunki i procedury kwalifikowania takich wydatków określone są w wytycznych programowych lub regulaminie konkursu lub dokumentacji dotyczącej projektów zgłaszanych w trybie pozakonkursowym. Taką możliwość została zawarta w Regulaminie konkursu.

21. Czy pozycje takie jak np. koszty związane w wizytą ekspertów partnera w Polsce powinny być przypisane partnerowi ponadnarodowemu?

ODP: Należy przypisać odpowiedniemu partnerowi, zgodnie z *Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie w ramach PO WER* (str. 22). W przypadku projektów partnerskich (w tym partnerstw ponadnarodowych) w pkt 4.1 wniosku należy wskazać i opisać również zadania, za których realizację odpowiedzialny/i będzie/będą w całości lub częściowo partner/partnerzy, uwzględniając rodzaje działań kwalifikowalnych możliwych do realizacji zgodnie z regulaminem konkursu.

Jeżeli do realizacji przedsięwzięcia zaangażowani będą partnerzy należy wskazać, za realizację których zadań (lub ich części) będą oni odpowiedzialni z uwzględnieniem klarownego opisu podziału obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności wnioskodawcy i partnerów w realizacji projektu. W przypadku projektów współpracy ponadnarodowej, beneficjent wskazuje wszystkie zadania w projekcie, nawet jeśli nie są one finansowane z budżetu projektu PO WER. Przy zadaniu, które nie jest finansowane z budżetu projektu należy wpisać „0”. W przypadku gdy regulamin konkursu umożliwia kwalifikowanie wydatków ponoszonych przez partnera ponadnarodowego wnioskodawca wskazuje w budżecie projektu również koszty zadań realizowanych przez partnera ponadnarodowego.

22. Czy koszt eksperta z ramienia partnera ponadnarodowego pokrywa Lider czy partner ponadnarodowy?

ODP: Zgodnie z *Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie w ramach PO WER* (str. 22) Wnioskodawca przypisuje partnerów do zadań, za których wykonanie będą oni odpowiedzialni w ramach projektu oraz uzasadnia wybór partnerów do realizacji poszczególnych zadań i wybór partnera realizującego dane zadanie. W przypadku projektów partnerskich (w tym partnerstw ponadnarodowych) w pkt. 4.1 wniosku należy wskazać i opisać również zadania, za których realizację odpowiedzialny/i będzie/będą w całości lub częściowo partner/partnerzy, uwzględniając rodzaje działań kwalifikowalnych możliwych do realizacji zgodnie z regulaminem konkursu. Do zadań opisanych w pkt. 4.1 wniosku wnioskodawca powinien odnosić się w pkt. 4.5 wniosku opisując rolę partnerów, w tym podział obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności wnioskodawcy i partnerów w realizacji projektu. Co do zasady partner realizujący zadanie powinien je pokrywać. Należy również pamiętać, że jeśli partner ponadnarodowy będzie pokrywał wydatki i jest finansowany z budżetu PO WER, rozliczenie odbywa się wyłącznie na podstawie refundacji poniesionych wydatków.